

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że L. Z. (1) od 17 maja 2021 r. nie podlega ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek PPHU (...) J. T.. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że L. Z. (1) od 17 maja 2021 r. miała zostać zatrudniona u ww. płatnika na stanowisku kontrolera jakości w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w wysokości 2 800,00 zł , a od dnia 21 lipca 2021 r. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przedmiotowej sprawie świadczenie pracy w ramach umowy o pracę nie miało miejsca , a zgodnym zamiarem i wolą stron zawartej umowy było jedynie nadanie jej nazwy „ umowa o pracę”. Sporządzone zaś dokumenty związane ze stosunkiem pracy miały tę formę uzasadniać. Co również istotne , po przejściu L. Z. (1) na długotrwałe zwolnienie lekarskie , płatnik nie zatrudnił nikogo na jej miejsce. W ocenie organu rentowego , L. Z. (1) nie wykonywała pracy w firmie płatnika, a została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik jedynie w celu uzyskania prawa do wypłaty świadczenia w postaci zasiłku chorobowego , co oznacza , że umowa o pracę zawarta między L. Z. (1) , a płatnikiem składek , jako zawarta dla pozorów , jest nieważna i tym samym L. Z. (1) z tytułu zawartej umowy o pracę nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 17 maja 2021 r.

/decyzja k.53 – 55 akt ZUS/

W dniu 2 listopada 2021 r. płatnik składek złożył odwołanie od ww. decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że od 17 maja 2021 r. L. Z. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu u ww. płatnika składek oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania wg norm przepisanych. W treści odwołania płatnik składek podniósł, że w spornym okresie L. Z. (1) świadczyła pracę na rzecz ww. płatnika, a jej obowiązki sprowadzały się do kontroli jakości uszytych wyrobów oraz ich złożenia i zapakowania. Powierzone prace wykonywała w godzinach od 10 do 18 z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2 800,00 zł brutto.

/odwołanie k.3 – 5 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odpowiedź na odwołanie k.7 – 8 odwrót/

W dniu 29 października 2021 r. L. Z. (1) złożyła odwołanie od ww. decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że od 17 maja 2021 r. L. Z. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu , rentowemu , chorobowemu i wypadkowemu u ww. płatnika składek oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącej kosztów postępowania wg norm przepisanych. W treści odwołania skarżąca podniosła , że w spornym okresie świadczyła pracę na rzecz ww. płatnika , a jej obowiązki sprowadzały się do kontroli jakości uszytych wyrobów oraz ich złożenia i zapakowania. Powierzone prace wykonywała w godzinach od 10 do 18 z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2 800,00 zł brutto.

/odwołanie k.3 – 5 odwrót akt o sygn. VIII U 2714/21/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odpowiedź na odwołanie k.9 – 10 odwrót akt o sygn. VIII U 2714/21/

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2021 r. Sąd postanowił o połączeniu sprawy o sygnaturze akt VIII U 2714/21 ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 2713/21 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz postanowił o ich prowadzeniu pod sygnaturą VIII U 2713/21.

/postanowienie k.13 akt o sygn. VIII U 2714/21/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek J. T. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą „Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe B. J. T.. W ramach prowadzonej działalności J. T. zajmuje się produkcją odzieży. W 2020 r. przychody płatnika wyniosły 123 575,00 zł. W poszczególnych miesiącach 2021 r. przychody płatnika kształtowały się następująco: styczeń 10 550,00 zł , luty 9 300,00 zł , marzec 24 650,00 zł , kwiecień 23 240,00 zł , maj 22 770,00 zł , czerwiec 15 070,00 zł , lipiec 0,00 zł , sierpień 23 750,00 zł , wrzesień 26 950,00 zł , październik 27 941,00 zł. J. T. zatrudnia pracowników w oparciu o umowy o pracę z wynagrodzeniem minimalnym.

/okoliczności bezsporne/

L. Z. (1) urodziła się (...), legitymuje się wykształceniem średnim, nie posiada wyuczonego zawodu. W swojej karierze zawodowej pracowała jako sprzedawca, kasjer oraz kosmetyczka.

/okoliczności bezsporne/

Z treści umowy nazwanej przez strony umową o pracę wynika, że z dniem 17 maja 2021 r. płatnik składek miał powierzyć L. Z. (2), na czas nieokreślony, obowiązki pracownicze kontrolera jakości z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2 800,00 zł w pełnym wymiarze czasu pracy.

/okoliczność bezsporna/

L. Z. (1) nie otrzymała pisemnego zakresu obowiązków, a jedynie zakres powinności wynikający z art.100 i art. 121 k.p.

/okoliczności bezsporne/

Z treści orzeczenia lekarskiego z dnia 14 maja 2021 r. wynika, że wnioskodawczyni była zdolna do wykonywania obowiązków pracowniczych na stanowisku kontrolera jakości.

/orzeczenie lekarskie k.41 akt ZUS/

Z treści karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy wynika, że L. Z. (1) w dniach od 18 do 19 maja 2021 r. miała odbyć szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Instruktaż ogólny miał zostać przeprowadzony przez starszego inspektora ds. BHP A. B..

/karta szkolenia BHP k.46 akt ZUS/

W chwili zawierania spornej umowy wnioskodawczyni znajdowała się w ciąży (w dniu 24 maja 2021 r. była w 9 tygodniu ciąży).

/karta ciąży k.55/

W chwili zawierania spornej umowy wnioskodawczyni nie posiadała innego tytułu do ubezpieczeń.

/okoliczność bezsporna/

W chwili zawierania spornej umowy wnioskodawczyni pozostawała w bliskich relacjach z M. T. – synem płatnika (m.in. podczas pobytów w szpitalu wskazywała go jako osobę do kontaktu).

/okoliczność bezsporna/

Z treści list obecności wynika , że L. Z. (1) miała być obecna w pracy w dniach od 17 maja 2021 r. do 20 lipca 2021 r.

/listy obecności k.28 – 29 akt ZUS/

Wnioskodawczyni przebywała w szpitalu w dniu 9.06.2021 r na planowych badaniach.

/dokum. (...). – koperta – zał. Do akt/

Od dnia 21 lipca 2021 r. L. Z. (1) stała się niezdolna do pracy i przebywała na zwolnieniu lekarskim do dnia narodzin dziecka.

/okoliczność bezsporna/

Przed zawarciem spornej umowy nie istniało w firmie płatnika stanowisko kontrolera jakości. Podczas nieobecności wnioskodawczyni w pracy, płatnik składek nie zatrudnił innego pracownika na jej miejsce.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 16 grudnia 2021 r. wnioskodawczyni urodziła dziecko. Ojcem dziecka jest M. T..

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał częściowo w oparciu o załączone do akt dokumenty, w szczególności zawarte w dokumentacji osobowej sporządzonej w związku z zatrudnieniem wnioskodawczyni u płatnika składek, dokumentacji medycznej oraz w oparciu o dokumenty znajdujące się aktach rentowych.

W ocenie Sądu zeznania płatnika , wnioskodawczyni oraz świadka E. D. (będącej pracownikiem płatnika) w zakresie realnej potrzeby i motywów, którymi miał kierować się płatnik podejmując decyzję o zatrudnieniu wnioskodawczyni w swojej firmie na podstawie umowy o pracę, są w całości niewiarygodne. Wprawdzie w swoich początkowych zeznaniach wnioskodawczyni zaprzeczała jakoby utrzymywała relacje towarzyskie z płatnikiem , to jednak ostatecznie przyznała ,że syn płatnika jest dla niej osobą bliską (okoliczność ta wynikała m.in. ze złożonej dokumentacji medycznej, w której wnioskodawczyni podczas pobytów w szpitalu wskazywała właśnie M. T. jako osobę bliską) , a w dodatku ojcem jej dziecka. Już choćby zatem z uwagi na powyższe okoliczności nie sposób przyjąć ,że zatrudnienie wnioskodawczyni wynikało z realnej potrzeby płatnika , a brak zatrudnienia przez płatnika pracownika na miejsce nieobecnej w związku z ciążą wnioskodawczyni, jedynie potwierdza to stwierdzenie. Wprawdzie zeznający płatnik , wnioskodawczyni oraz świadek wskazywali dokładne godziny w jakich miała pracować wnioskodawczyni , a także czynności jakie w ramach zawartej umowy miała wykonywać , to jednak z uwagi na wyżej przedstawione okoliczności nie sposób przypisać tym zeznaniom przymiotu obiektywizmu. Podkreślić w tym miejscu również należy ,że z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika ,że wnioskodawczyni świadczyła pracę w ramach pracowniczego podporządkowania, w pełnym wymiarze czasu pracy (płatnik składek m.in. wskazywał ,że wnioskodawczyni niejednokrotnie wychodziła do lekarza w czasie pracy , przy czym nie była ona zobligowana do odpracowania godzin , a w tym zakresie zawsze decydująca była wola płatnika). Nie ulega także wątpliwości ,że treść składanych przez wnioskodawczynię zeznań w głównej mierze wynikała z przebiegu postępowania. O ile bowiem w początkowej fazie wnioskodawczyni stanowczo zaprzeczała ,że utrzymuje relacje towarzyskie z płatnikiem oraz zaprzeczała ,że M. T. jest ojcem jej dziecka , to ostatecznie przyznała jednak ,że relacje te są bliskie , a syn płatnika jest ojcem jej dziecka. Nie stanowi dowodu wykonywania pracy przez wnioskodawczynię w reżimie podporządkowania pracowniczego dokumentacja zatrudnienia wnioskodawczyni. Jest ona przejawem jedynie formalnego zadośćuczynienia obowiązkowi płatnika jako pracodawcy, natomiast nie przesądza o tym, że praca była przez wnioskodawczynię faktycznie wykonywana. Nie można wykluczyć, że wskazywane dokumenty zostały wygenerowane na potrzeby ewentualnych postępowań administracyjnych czy sądowych. W tym miejscu wskazać również należy , że ze złożonej karty szkolenia w dziedzinie BHP wynikało ,że miało być ono przeprowadzone przez

starszego inspektora ds. BHP A. B. , podczas gdy ze złożonych przez wnioskodawczynię zeznań wynikało ,że miał je przeprowadzić mężczyzna. Wnioskodawczyni nie pamiętała także, kiedy została poddana badaniu profilaktycznemu.

Nadto pomiędzy zeznaniami stron, świadka i dowodami z dokumentów istnieją rozbieżności. Wnioskodawczyni zeznała, że do jej obowiązków należała kontrola jakości, sprawdzanie szwów, szycie i pakowanie, w marę potrzeby prasowanie. Natomiast świadek D. zeznała, że wnioskodawczyni zajmowała się pakowaniem. Nie wspomina o czynnościach z zakresu kontroli jakości.

Wnioskodawczyni zeznała początkowo, że listy obecności były zbiorcze, a następnie, że indywidualne(takie zostały załączone do akt), natomiast świadek zeznał, że były zbiorcze – wszyscy pracownicy są na jednej liście.

Reasumując, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby pomiędzy stronami spornej umowy o pracę w ogóle doszło do nawiązania stosunku pracy, brak jest bowiem na to jakichkolwiek dowodów. Ustalone okoliczności przemawiają natomiast za przyjęciem, że strony kwestionowanej umowy o pracę zawierając ją, miały inny cel niż jej wykonywanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie i jako takie podlegają oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art.12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2021 roku, poz.423), pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 870) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Według zaś art. ust. 3 pkt 3 przywołanego przepisu od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego prawo do zasiłku chorobowego przysługuje ubezpieczonym obowiązkowo, którzy mają wcześniejszy co najmniej 10-letni okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1320), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r. o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę z dnia 17 maja 2021 r. zawarta między wnioskodawczynią L. Z. (1) , a płatnikiem składek J. T. jest nieważna, bowiem nie doszło do nawiązania stosunku pracy.

W ocenie Sądu poczynione w sprawie ustalenia uzasadniają stwierdzenie ,iż zakwestionowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych umowa o pracę została zawarta dla pozorów, to jest bez zamiaru realizacji obowiązków z niej wynikających, a jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi , a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), iż o tym, czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

Nadto Sąd Najwyższy w wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro

z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 74/10 (Lex numer 653664) stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można byłoby czynić odwołującemu zarzutów, że zawarł kwestionowaną umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym wszakże warunkiem, że na podstawie tej umowy realizowałaby zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 (LEX Nr 1375189) jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał zatem badać, czy pomiędzy wnioskodawcą, a płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

Zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, że umowa o pracę sporządzona przez strony miała charakter fikcyjny. Stanowisko takie uzasadniają ustalone okoliczności faktyczne. Wnioskodawczyni nie wykazała w niniejszym postępowaniu, że w ramach zawartej spornej umowy o pracę doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy, a zatem jej faktycznego wykonywania. Zgromadzony materiał dowodowy świadczy ponadto, iż pracodawca nie miał również zamiaru przyjmowania tej pracy, miał zaś pełną świadomość, że umowa nie będzie go obowiązywać, a ewentualne zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne będą krótkotrwałe.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że okoliczności zawarcia umowy o pracę podane przez wnioskodawców nie są wiarygodne, a płatnik składek z całą pewnością nie miał potrzeby zatrudniania wnioskodawczyni w oparciu o umowę o pracę. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia bowiem wątpliwości, że wnioskodawczyni nie posiadała jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego, które pozwalałoby jej wykonywać pracę na stanowisku kontrolera jakości, która to praca miała sprowadzać się do kontroli jakości produkowanej odzieży m.in. pod kątem prawidłowości wykonanych szwów. W ocenie Sądu nie ulega przy tym wątpliwości, że wykonywanie tego rodzaju pracy wymaga pewnego doświadczenia zawodowego i wątpliwym wydaje się, aby racjonalny pracodawca do tego rodzaju prac zatrudnił pracownika bez jakiegokolwiek doświadczenia w tej dziedzinie. Co więcej, płatnik w żaden sposób nie potrafił wyjaśnić dlaczego nie zatrudnił pracownika podczas długotrwałej nieobecności. Nadto również pozostałe ustalone w sprawie fakty, takie jak brak posiadania przez wnioskodawczynię w chwili zawierania spornych umów innego tytułu do ubezpieczeń, zawarcie przez wnioskodawczynię spornej umowy w ciąży i przejście na zwolnienie lekarskie w krótkim czasie od zawarcia spornej umowy, rozbieżności co do czynności, osoby szkolącej z zakresu BHP

i list obecności, pobytem w szpitalu i nie wykazaniem tego w liście obecności, a nadto zmianę zeznań w zakresie znajomości z płatnikiem i jego synem, wskazują na prawdziwe intencje stron spornej umowy tj. stworzenia ochrony ubezpieczeniowej i zagwarantowania wnioskodawczyni świadczeń w przyszłości.

W ocenie Sądu powyższe rozważania świadczą o tym, że nie było wolą stron zawieranie umowy o pracę. A zatem nie było zamiarem stron świadczenie pracy w ramach zawartej umowy o pracę, a jedynie możliwość uzyskania prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Trudno w tym stanie faktycznym uznać, że nie mamy do czynienia z pozornością zawartej umowy o pracę. Niewątpliwie również, w ocenie Sądu, zamiarem stron było jedynie umożliwienie wnioskodawczyni skorzystania ze świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych w związku z chorobą i macierzyństwem, a nie świadczenie pracy w ramach zawartej umowy. Zawarta umowa o pracę stanowić miała narzędzie do realizacji tego celu. Fikcyjne, czyli tylko pozorne zawarcie umowy o pracę, nie mogło stanowić podstawy do objęcia wnioskodawcy obowiązkowymi ubezpieczeniami pracowniczymi.

Reasumując przedstawione okoliczności przemawiają w niniejszej sprawie za stwierdzeniem, że umowa o pracę pomiędzy wnioskodawcą, a odwołującym się płatnikiem składek, została zawarta dla pozorów, gdyż jak ustalono, strony zawierając ją miały zamiar wywołania innych skutków prawnych niż te, które wynikają z umowy o pracę oraz jednocześnie próbowały przez jej zawarcie wprowadzić w błąd osoby trzecie, co do dokonanej czynności. Nawet jeżeliby uznać, iż strony, chociaż częściowo wykonywały zawartą pomiędzy sobą umowę o pracę, co w ocenie Sądu w żaden sposób nie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, należałoby uznać, iż miała ona głównie na celu ominięcie przepisów prawa i uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego i z tego powodu nie może wywoływać skutków prawnych (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w punkcie 1 sentencji wyroku oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od J. T. i L. Z. (1) kwoty po 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. , poz.265). Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 kpc, z uwagi na wysokość zasądzonych kosztów oraz brak dowodów na sytuację majątkową i rodzinną wnioskodawczyni.